

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/285/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205120
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zdenka Saraková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2016:8614205120.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Zdenkou Sarakovou v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176 proti žalovanej T. V., B.. XX.X.XXXX, X. B. L. Č.. XX, štátnej občianky Slovenskej republiky, o zaplatenie 387,55 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 279,-- eur s úrokom z omeškania 8,15 % ročne od 12.1.2013 do zaplatenia do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 11,50 eur do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou, ktorú podal pôvodne na Okresnom súde Svidník dňa 19.9.2014 4 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 387,55 eur a úrok z omeškania v kapitalizovanej výške 52,28 eur a úrok bežný z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 387,55 eur odo dňa 8.9.2014 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že žalobca uzavrel so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX dňa 4.6.2012, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 279,-- eur zo strany žalobcu žalovanej. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 12 pravidelných mesačných splátkach po 31,47 eur. Žalovaná bola povinná splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, splatných v zmysle úverovej zmluvy. Ďalej tvrdil, že žalovaná bola v omeškani s úhradou svojho záväzku tak, ako je to uvedené vo výpise čerpania, splátok a úhrad, z ktorých vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovanej a spôsob ich započítania. V zmysle hlavy ÚZP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bola žalovaná žalobcom vyzvaná listom zo dňa 27.12.2012 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované), a zo zosplatených budúcich splátok v lehote 15 dní od odoslania

výzvy. Poukazoval na to, že zmluvné pokuty a upomienky boli žalovanej vyúčtované v zmysle hlavy 18 ÚZP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy. Je toho názoru, že vzhľadom na to, že neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., zmluva obsahuje tiež ustanovenia o tom, že žalovaná ako klient bola oboznámená s týmito úverovými zmluvnými podmienkami a tieto úverové podmienky sú pripojené k samotnej úverovej zmluve, je potrebné z toho vyvodiť podľa žalobcu záver, že súčasťou zmluvy v písomnej forme je aj dohoda o zmluvnej pokute. Odvolával sa pritom na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 1Co/136/2012 zo dňa 25.2.2013. Pokiaľ ide o sadzbu úroku z omeškania, odvolával sa na základnú

úrokovú sadzbu ECB, platnú k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. ku dňu 11.1.2013, zvýšenú o 8 percentuálnych bodov, pričom úrok z omeškania v kapitalizovanej sadzbe 52,28 eur je vypočítaný z čiastky 387,55 eur 12.1.2013 do 7.9.2014, t. j. do dňa vyhotovenia žaloby. Žalobca špecifikoval žalobou uplatnený nárok tak, že tento pozostáva z istiny vo výške 96,80 eur, úroku vo výške 50,05 eur, zosplatennej istiny vo výške 182,20 eur, poistenie Bill protection vo výške 10,50 eur, upomienka II. vo výške 36,- eur, upomienka II. vo výške 12,- eur. Spolu 387,55 eur.

Žaloba spolu s kópiami príloh žaloby bola doručená žalovanej aj s výzvou na vyjadrenie sa k žalobe dňa 11.2.2015. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 €, od tohto okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

V danom prípade ide o drobný spor, pretože predmet konania nedosahuje sumu 1.000,- eur a preto súd konal vo veci bez nariadenia pojednávania ako o drobnom spore. Termín verejného vyhlásenia rozsudku bol oznámený na úradnej tabuli súdu dňa 28.1.2016.

Súd v tejto právnej veci sa oboznámil s obsahom žaloby a vykonal dokazovanie oboznámením s obsahom žalobcom predložených listinných dôkazov, a to fotokópie Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 4.6.2012, s obsahom Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - DUO, listiny označenej Čo by ste mali vedieť o svojom úvere, s obsahom výpisom čerpania, splátok a úhrad pre úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX zo dňa klienta T. V., podacieho hárku, výzvy k splateniu celého úveru zo dňa 1.7.2013, a zistil tento skutkový stav:

Z obsahu úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 4.6.2012 súd zistil, že žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli zmluvu o poskytnutí účelového úveru na úhradu ceny tovaru s názvom tovaru LCD LT823D62B značka ORAVA, v ktorej sú ďalej uvedené údaje: predajná cena 279,- eur, zaplatené v hotovosti 0 eur, celková čiastka splatná spotrebiteľom 352,44 eur, celková výška úveru 279,- eur, mesačná splátka 31,47 eur, počet splátok 12, ročná úroková sadzba 36,79 %, RPMN 44,4%, priemerná hodnota RPMN 46,52 %, dátum prvej splátky 4.8.2012, úhrada nasledujúcich splátok vždy do 14-tého dňa v kalendárnom mesiaci, lehota splatnosti 14.7.2013. Išlo o financovanie kúpnej ceny tovaru zakúpeného u predajcu N.. L. J. - S. U., predajňa U..

Z výpisu čerpania, splátok a úhrad k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 4.6.2012 klienta T. V. súd zistil, že je tam zaznamenané čerpanie úveru dňa 4.6.2012 suma 279,- eur a zaznamenaná úhrada 0 plátok - žiadna splátka. V rekapitulácii žalobca vyčíslil dlh ako dlh na istine 96,80 eur, úrok 50,05 eur, zosplatená istina 182,20 eur, poistenie 10,50 eur, upomienka II. 36,- eur, upomienka II. 12,- eur. Spolu 387,55 eur.

Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že obchodná spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., ktorá je veriteľom v úverovom vzťahu so žalovanou je obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania /činnosti/ zapísaný v obchodnom registri je poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Žalovaná je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a/ a b/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj podľa § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné. Aj samotný žalobca v žalobe uviedol, že žalovaná je spotrebiteľ, preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádza z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku /§ 52 a nasl./.

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy 15.2.2013 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 8 cit. zákona ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>> a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>> ,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona cit. zákona v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>> ,

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 citovaného zákona ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré ... a ďalej pod písm. a/ - r/ nasleduje príkladom uvedený výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 53 os. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Zmluva posudzovaná v uvedenej veci uzavretá žalobcom so žalovanou je, ako už bolo uvedené spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne opakovane uzatvárajú dodávateľ a s veľkým počtom zákazníkov /spotrebiteľia/

s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačeních tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu zmluvy ako celku. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemá reálne možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (§ 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca, obchodná spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., poskytla žalovanej spotrebiteľský úver na financovanie ceny tovaru vo výške 279,-- eur, pričom žalovaná sa zaviazala vrátiť úver s úrokom 36,79 % pri RPMN 44,4 % a priemernej hodnote RPMN 46,52%, celková čiastka splatná spotrebiteľom je uvedená v zmluve sumou 352,44 eur, celkové náklady spotrebiteľa 73,44 eur. Úver mala žalovaná splatiť v 12 mesačných splátkach pri výške jednej splátky 31,47 eur. Žalovaná neuhradila žiadnu splátku. Úver nesplácala. Žalobca poukazoval na to, že listom zo dňa 27.12.2012 bola žalovaná v zmysle hlavy ÚZP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru vyzvaná k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostával z nezaplatených splátok po lehote splatnosti, upomienok v lehote najneskôr do 15 dní odo dňa odoslania výzvy.

Súd preskúmal, či uplatnenie týchto nárokov, čo do základu a výšky má oporu v zákone o spotrebiteľských úveroch, ako aj opodstatnenosť týchto uplatnených nárokov z hľadiska ich súladu s ustanovenia o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len v časti, a to pokiaľ ide časť žalovanej istiny o zaplatenie 279,-- eur, a v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 279,-- eur ako sumu poskytnutého úveru a to z dôvodu, že úver je potrebné považovať z dôvodov podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b/ za úver bezúročný a bez poplatkov.

Z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ktoré súd citoval vyššie vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle už citovaného § 9 ods.2 písm. j) ZoSÚ uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, a rovnako musí obsahovať v zmysle § 9 ods.2 písm.k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Medzi nevyhnutné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť patrí v zmysle už citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Vychádzajúc z obsahu zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX je však nutné konštatovať, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere túto náležitosť neobsahuje. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia totiž v zmluve musí byť uvedený údaj o termínoch splátok a musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V predmetnej úverovej zmluve toto rozlíšenie absentuje (zmluva obsahuje len výšku mesačnej splátky bez špecifikácie - v bode 52).

Uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere má podobu predtlačeneho formulároveho tlačiva, do ktorého predtlačte boli doplnené údaje, ako evidenčné číslo predajne, číslo zmluvy, potom údaje identifikujúce klienta (žalovanú), jej zamestnanie a potom nasledujú údaje o samotnom úvere. V kolónkach 41 až 61 Zmluvy sú postupne uvedené údaje o druhu úveru, názve tovaru, jeho predajnej cene, sume zaplatenej žalovaným v hotovosti, celkovej výške úveru, celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom, výške mesačnej splátky, počte splátok, ročnej úrokovej sadzbe, RPMN, priemernej hodnote RPMN, dátume prvej splátky, dátume úhrady nasledujúcich splátok, spôsobe ich úhrady a lehote splatnosti. Potom nasledujú údaje o poistení výdavkov, údaje identifikujúce predajcu a finančného agenta, údaje o súhlase klienta so spracovaním jeho osobných údajov nečitateľným spôsobom uvedený drobný, husto popísaný text.

Súd vychádzajúc z takéhoto obsahu zmluvy konštatuje, že uvedená zmluva nikde neobsahuje údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia), pričom ako už bolo uvedené, samotná absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), znamená, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uvedené údaje / podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) / pritom ako už bolo uvedené v žiadnom prípade nemôžu nahradiť rozsiahle, individuálne nevyjednané úverové zmluvné podmienky. Ak totiž zákon o spotrebiteľských úveroch ako podstatnú náležitosť zmluvy predpisuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k)) a s ich neuvedením spojil tak závažný dôsledok, akým je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ) tak je zrejmé, že tieto museli byť jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom uvedené v takejto zmluve a nemohli byť nahradené odkazmi na úverové či iné podmienky.

Súd si v tejto súvislosti dovoľuje poukázať na to, že uvedený záver plne podporuje aj doterajšia judikatúra. V tejto súvislosti preto súd poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 20.4.2015 sp.zn.11Co/127/2015, kde tento konštatoval, cit. „Účelom náležitostí ustanovených v § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-129/2010>> je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu navrhovateľa. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Citované ustanovenie má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje. Ide o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú zákon sankcionuje bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou úveru.“

V bode- kolónke 52 zmluvy je len jedna suma mesačnej splátky. Z nej nevyplýva, koľko z toho bude na istinu úveru, koľko na úroky a na prípadné poplatky. V bode 53 je len počet splátok, ale len splátok bez určenia koľko z nich je na istinu úveru, koľko na úroky, koľko na prípadné poplatky, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Navyac ani v hlave 5 § 1 Úverových zmluvných podmienok tiež nie je vyššie uvedená náležitosť obsiahnutá. Je tu len uvedené, že dlžník je povinný platiť úver riadne a včas v stanovených mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve s tým, že tam je iba všeobecne uvedené, že jednotlivé splátky sa skladajú z príslušnej časti úverovej istiny, úrokov a úhrady za poistenie. Z uvedeného však nevyplýva, aká konkrétne je výška splátky na úver, aká je výška splátky na úrok, aká je výška splátky na poplatky. Nemožno súhlasiť s názorom, že v prípade potreby uvádzať rozpis jednotlivých splátok priamo v zmluve by stratila význam amortizačná listina upravená v § 9 ods. 3 až 5 ZoSÚ, Povinnosť uvádzať priamo v zmluve to, aká časť splátky bude započítaná na istinu, úroky a poplatky, sa neprieči právu spotrebiteľa žiadať od veriteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov predstavujú jednu z náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Je preto potrebné, aby tieto údaje boli obsiahnuté priamo v texte zmluvy o poskytnutí úveru. Nie je možné pripustiť, aby takáto podstatná náležitosť, s neuvedením ktorej sa zákonom zabezpečila dlžníkovi zvýšená ochrana v tom, že v prípade jej neuvedenia v zmluve spotrebiteľský úver

sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, uvádzala iba vo všeobecných podmienkach. V tomto smere teda súd zastáva názor (vyslovený už aj inými súdmi, vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/208/2012 zo dňa 18.10.2012), že pokiaľ tieto údaje neboli obsiahnuté ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o úvere je potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Časť obsahu zmluvy sa síce môže určiť i odkazom na všeobecné obchodné podmienky, prípadne na iné obchodné podmienky, je však potrebné uviesť, že podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapracované priamo v texte zmluvy. Menej podstatné náležitosti - vedľajšie dojednania môžu byť uvedené i vo všeobecných podmienkach, resp. obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov však nie je možné považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednanie, ale za údaj, uvedenie ktorého sa vyžaduje priamo zo zákona. Je preto potrebné takýto údaj uviesť priamo v texte zmluvy, aby bola zabezpečená istota, že druhý účastník zmluvy sa s týmto údajom má možnosť riadne oboznámiť a je mu dané na zváženie, či i pri takejto miere nákladov spotrebiteľského úveru je ochotný do zmluvného vzťahu s veriteľom poskytujúcim úver vstúpiť. Ide totiž o jeden z ukazovateľov výhodnosti úveru. Ak tomu tak v danom prípade nebolo, súd vychádzal z predpokladu, že tieto údaje neboli v zmluve o poskytnutí úveru, uzatvorenej so žalovanou riadne uvedené a považoval takýto úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd pre úplnosť uvádza, že správnosť uvedeného výkladu a názoru potvrdil neskôr v podstate aj samotný zákonodarcia tým, že podľa v súčasnosti účinného § 9 ods.9 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere čo v dôvodovej správe k tejto zmene (k zákonu č.106/2014 Z.z.) odôvodnil tým, že v súlade s lepšou ochranou práv spotrebiteľa sa zavádza pôvodná právna úprava spotrebiteľských úverov, podľa ktorej úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie musia byť uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere a v žiadnom prípade nie v jej prílohách. V tejto súvislosti bolo v dôvodovej správe poukázané aj na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013, ktorým ústavný súd potvrdil, že náležitosti spotrebiteľských zmlúv týkajúce sa úrokov, poplatkov a iných vedľajších dojednaní týkajúcich sa ceny nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale musia byť priamo súčasťou spotrebiteľskej zmluvy (listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája teda svoj podpis). Preto ak žalobca v žalobe odvodzoval svoj uplatňovaný nárok napr. na zmluvné pokuty a na poplatky za upomienky z úverových zmluvných podmienok, potom je zrejmé, že táto jeho argumentácia vo svetle už uvedeného nemôže obstať. Aj z toho dôvodu musela byť zamietnutá žaloba žalobcu v časti požadovaných poplatkov za upomienku II. vo výške spolu celkom 48,-- eur /36 + 12/, nakoľko súd v tejto spotrebiteľskej veci nemal za preukázané platné uzatvorenie písomnej, určitej, individuálne vyjednanej dohody o „poplatkoch za upomienku“. Navyše v súvislosti s uplatneným nárokom na poplatky za upomienky súd uvádza, že žiadne upomienky na preukázanie vzniku nároku na poplatky za ne súdu predložené ani neboli, teda nebol preukázaný ani základ takýchto nárokov.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 nar. vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalobca si uplatňoval nárok na úrok z omeškania v sadzbe 8,15 % ročne, čo zodpovedá ustanoveniam § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013. Pretože žalobcom uplatňovaná sadzba úroku z omeškania zodpovedá citovaným zákonným ustanoveniam súd žalobe v časti o zaplatenie úroku z omeškania z istiny 279,-- eur vyhovel. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá.

Súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie poplatkov za upomienky aj z toho dôvodu, že žalobca, na ktorom bola povinnosť tvrdenia a povinnosť svoje tvrdenia preukázať predložením listinných dôkazov na preukázanie opodstatnenosti čo do základu a výšky týchto pohľadávok žiadne tvrdenia v žalobe neuviedol a o existencii a zaslaní upomienok, ktoré podľa uplatneného nároku mali byť 2, žiadne dôkazy nepredložil. Nie je povinnosťou súdu domýšľať si, k predloženým dôkazom skutkové tvrdenia, ktoré by mal uvádzať žalobca a keďže žalobca žiadne skutkové tvrdenia, pokiaľ ide o uplatňovanú sumu titulom poplatkov za upomienky v žalobe, ani pokiaľ ide o základ ani o výšku tejto pohľadávky neuviedol, neunesol v tejto časti dôkazné bremeno a preto súd žalobu v tejto časti aj z týchto dôvodov zamietol.

Naviac jako už bolo vyššie uvedené, nebolo preukázané a z obsahu žalovanou podpísanej úverovej zmluvy to nevyplýva, aby dohoda o poplatkoch za upomienky bola účastníkmi platne uzavretá. Uvedenie výšky poplatkov za upomienky len v informácii veriteľa „Čo by ste mali vedieť o svojom úvere?“ nespĺňa náležitosti dohody ako dvojstranného právneho úkonu. Žalobca nepreukázal, že žalovaná to akceptovala. Podmienky platenia poplatkov za upomienky by nebolo možné považovať ani za individuálne dojednané.

O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. Účastníci mali v konaní pomerný úspech. Vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu účastníkov konania, keď žalobca mal úspech v rozsahu 3-in a žalovaná v rozsahu 1-iny vznikol žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1-iny čomu zodpovedá zo sumy súdneho poplatku 23,-- eur suma 11,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia účastníkom na Okresnom súde Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 O.s.p.).